Van risico-analyse naar uitvoeringsagenda

Charlotte Bax, KN SPV/SWOV

kennis netwerk spv
Strategisch Plan Verkeersveiligheid

Wat is een risicoanalyse ook alweer?

- Analyse van verkeersveiligheidssituatie
  - Niet alleen ongevallen
  - Ook risico-indicatoren
- Dus: alleen inventarisatie, geen maatregelen!
- Wat zijn risico-indicatoren?

  wegkenmerken, omstandigheden of gedragingen – die een sterk oorzakelijk verband hebben met verkeersveiligheid

Risico-indicatoren:

- Veilige weg- en fietsinfrastructuur
- Veilige snelheden
- Veilige voertuigen
- Veilige verkeersdeelnemers
  - Nuchter
  - Met helm, gordel, kinderzitje
  - Met licht aan
  - Aandacht bij verkeer
- Hoogwaardige traumazorg

Hoe kom ik aan data voor een risico-analyse?

- Zelf een uitgebreide analyse doen en meten (Amsterdam)
- Alles inkopen bij een adviesbureau (Rotterdam)
- Wachten tot er landelijk data beschikbaar komt (taskforce Verkeersveiligheidsdata)
- Zelf kleinschalig aan de slag (Schagen, Schiedam)

Uitvoeringsagenda

- Uitvoeringsagenda of uitvoeringsprogramma? -> beleidsplan
- Op basis van risicoanalyse
- Met doelstellingen, prioriteiten, maatregelen, verantwoordelijken

Waar staat (stond) iedereen?

- Monitor afspraken uit Startakkoord
- Stand van zaken oktober 2020

Aandeel gemeenten die de enquête hebben ingevuld met een risicoanalyse. N=139.

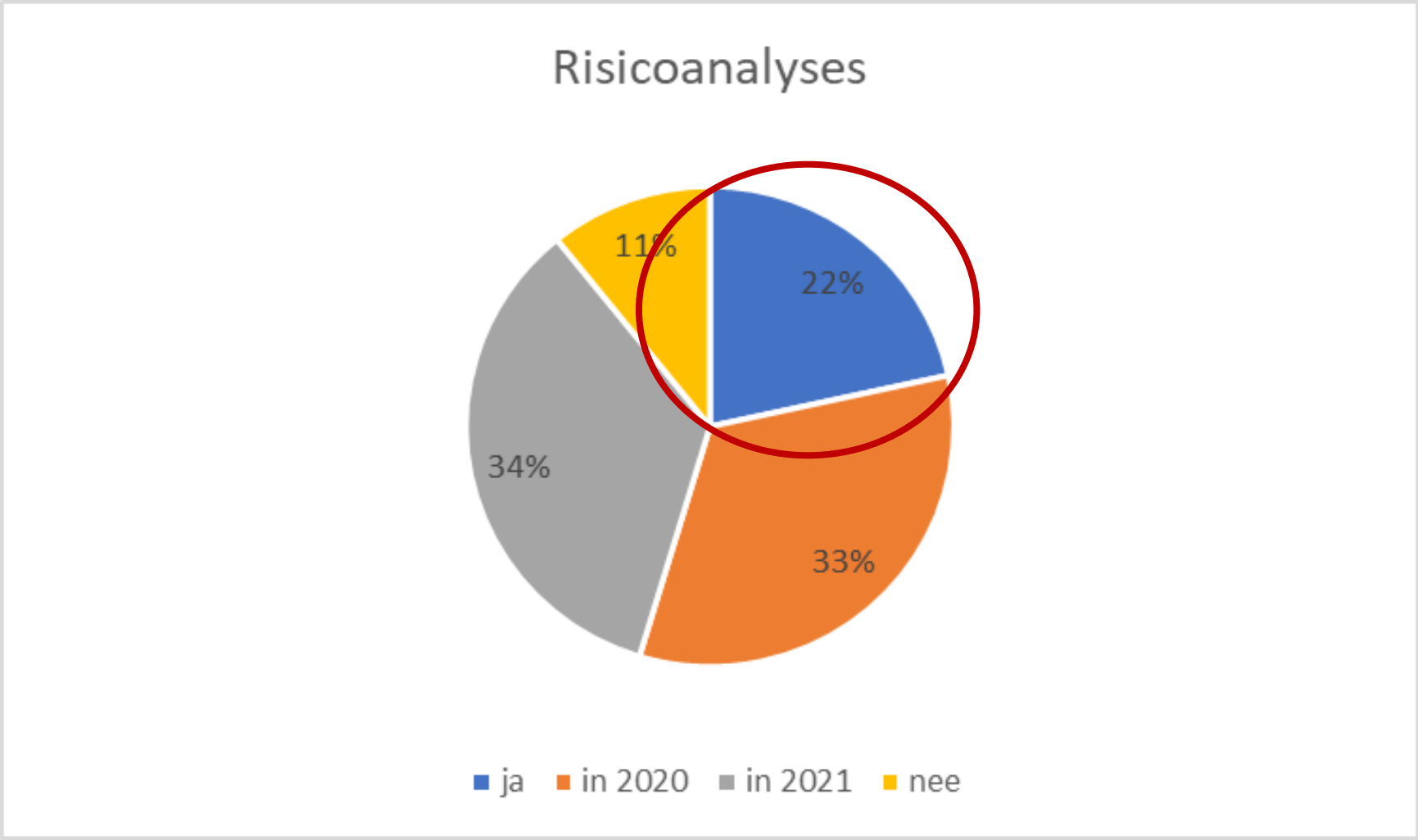

kennis netwerk spv Strategisch Plan Verkeersveiligheid

Aandeel gemeenten die de enquête hebben ingevuld met een uitvoeringsagenda. N=139.

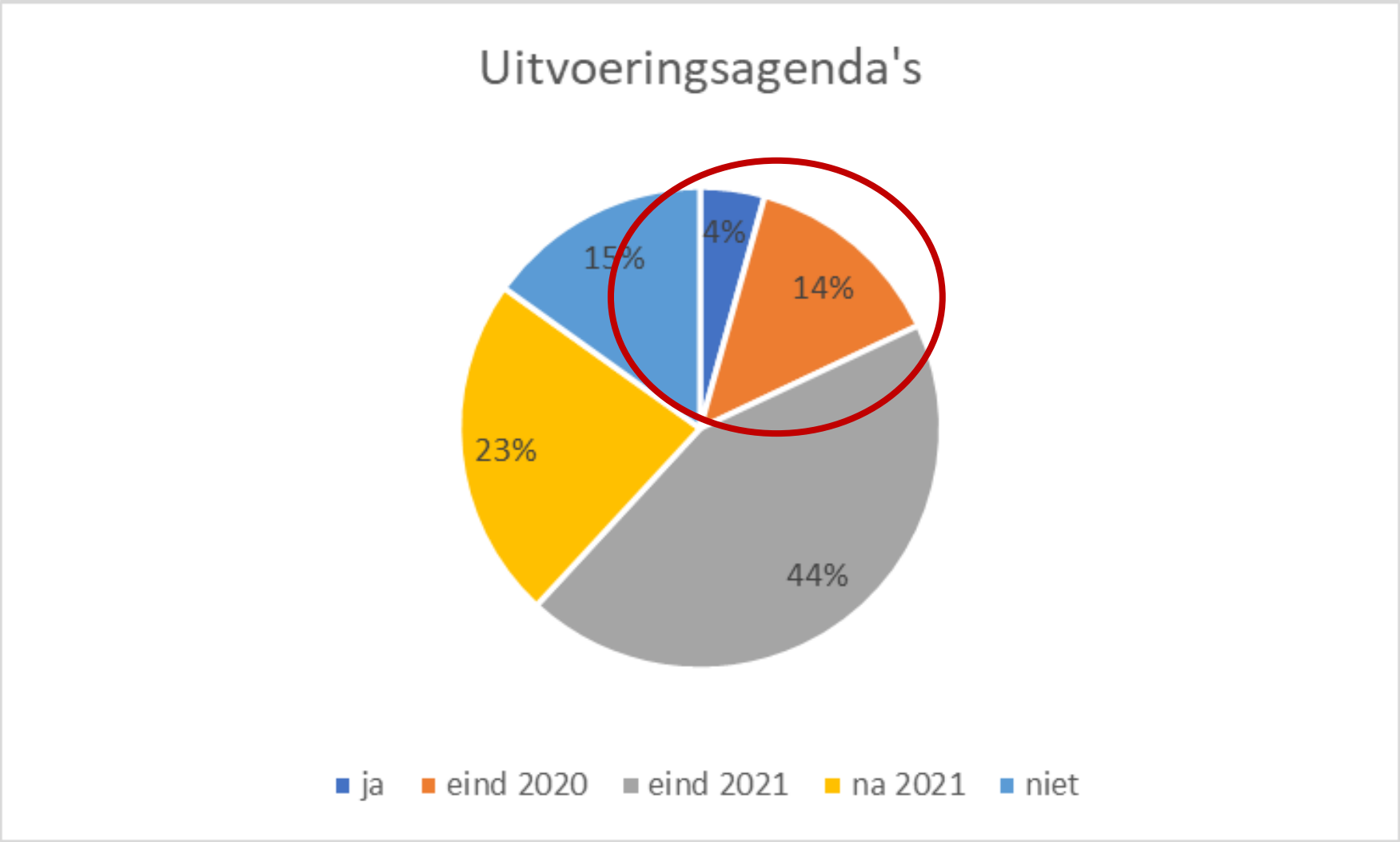

kennis netwerk spv Strategisch Plan Verkeersveiligheid

Kwaliteit van risico-analyses

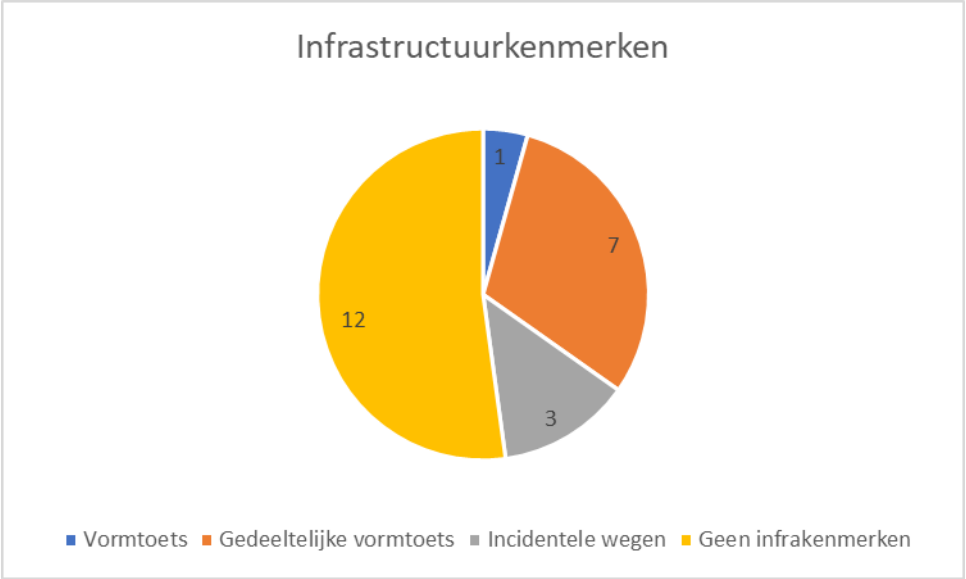

Infrastructuurkenmerken in risicoanalyses. N=23.

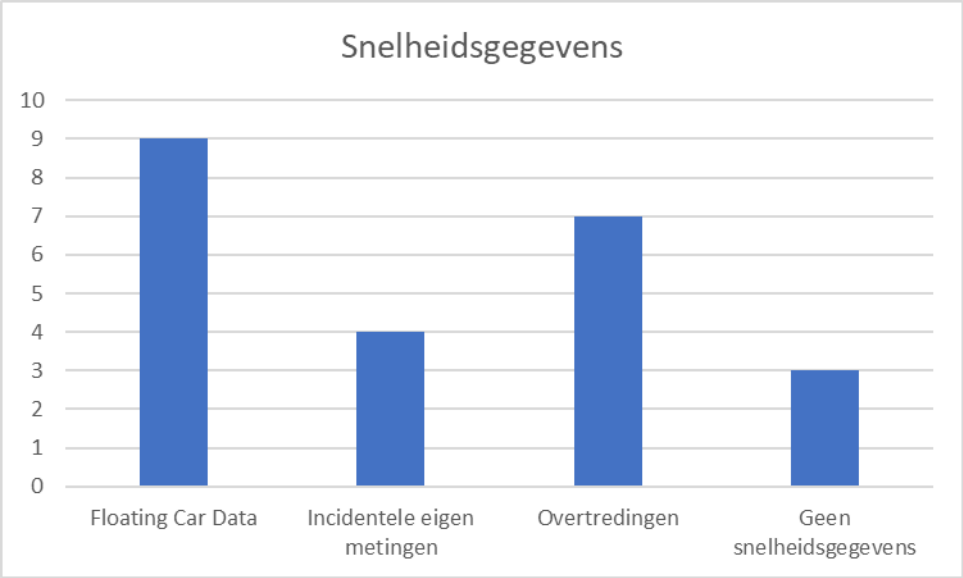

Snelheidsgegevens in risicoanalyses. N=22, meerdere antwoorden mogelijk.

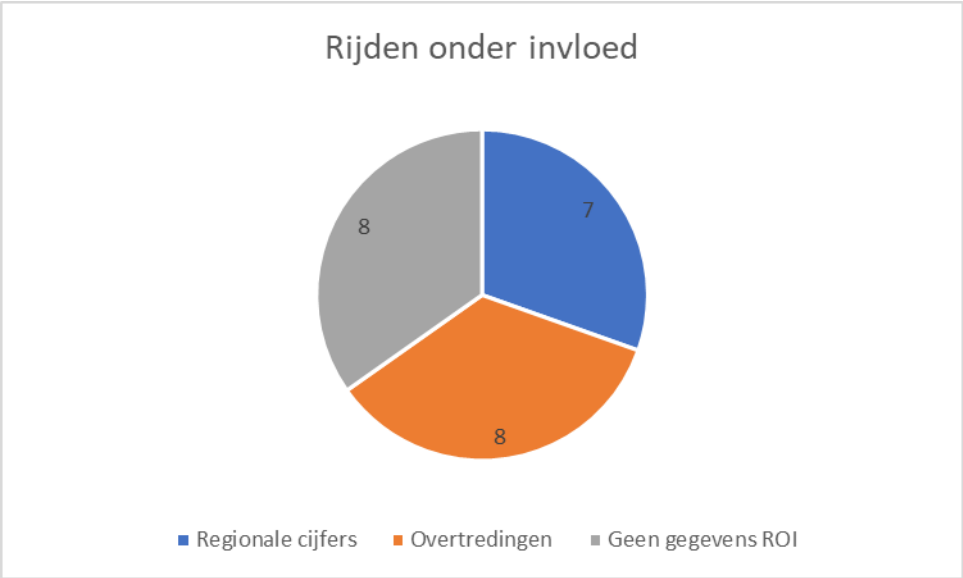

Rijden onder invloed in risicoanalyses. N=23.

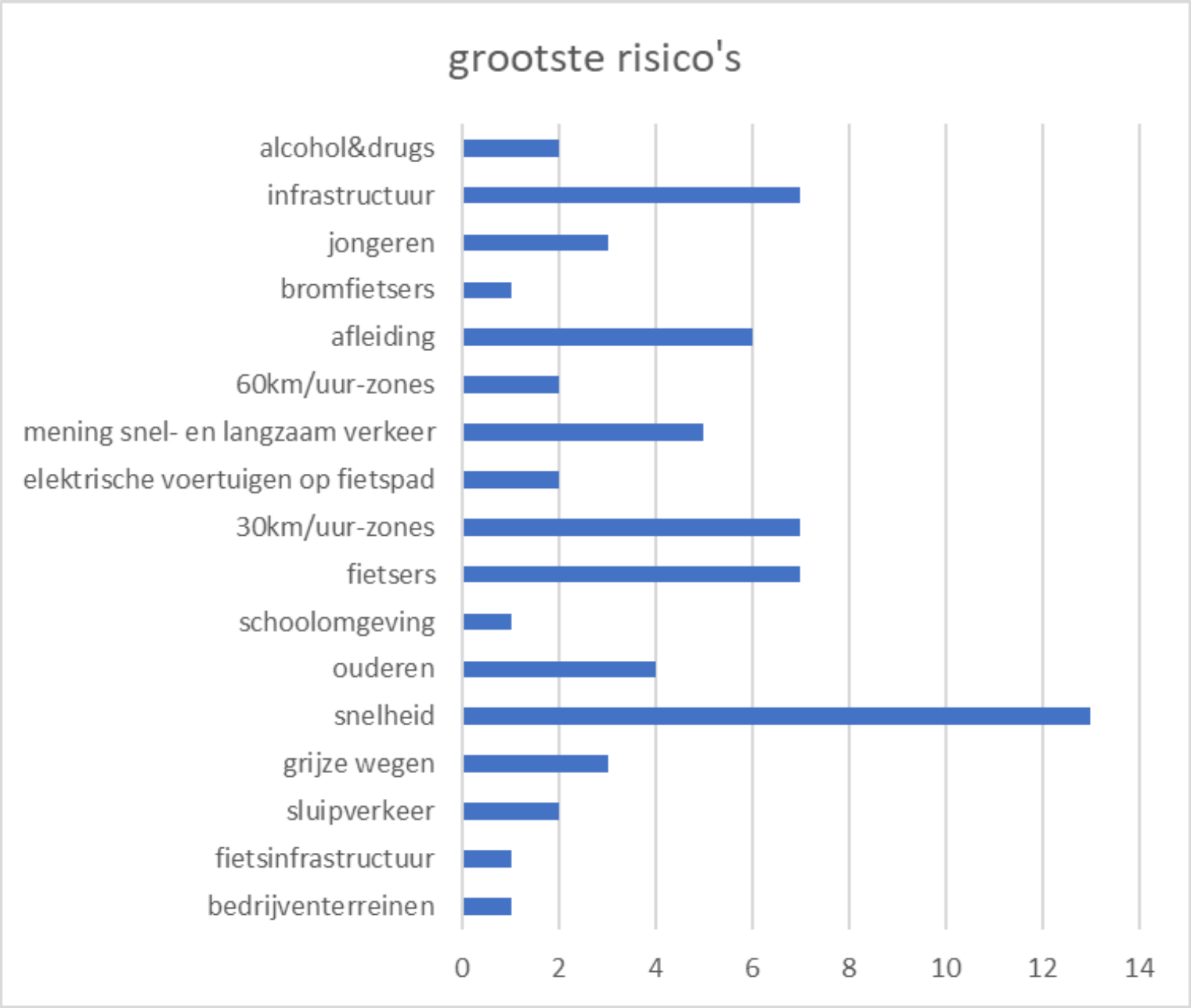

De grootste risico's in verkeersveiligheid, in aantallen. N=26, meerdere antwoorden mogelijk.

kennis netwerk spv Strategisch Plan Verkeersveiligheid

Hoe kom je uit het ‘data-bos’ naar een uitvoeringsagenda?

- Afwegen/prioriteren
- Doelen stellen
- Maatregelen kiezen
- Financiering

Hoe stel je prioriteiten?

- Prioriteiten stellen -> welke maatregelen of wegen eerst?
  - Op basis van slechtste risicoscores
  - Op basis van (kosten)effectiviteit van maatregelen
  - Op basis van intensiteiten

- Denk ook eens op de echt lange termijn!
  Jij zit er (vaak) langer dan je wethouder

Waarom zijn doelen belangrijk?

- ✓ Geeft richting aan beleid
- ✓ Monitoren of doelen gehaald zijn
- ✓ Dan beleid weer bijstellen

Tussen landen aangetoond: landen met doelstelling doen het beter dan landen zonder. Geen onderzoek naar gemeenten/provincies

Niveaus van doelen

- ✓ Slachtoffers/ongevallen
- ✓ Risico-indicatoren
- ✓ Maatregelen

Risico-indicatoren:

- Veilige weg- en fietsinfrastructuur
- Veilige snelheden
- Veilige voertuigen
- Veilige verkeersdeelnemers
  - Nuchter
  - Met helm, gordel, kinderzitje
  - Met licht aan
  - Aandacht bij verkeer
- Hoogwaardige traumazorg

Voorbeelden doelstellingen

Doden/gewonden	Risico-indicatoren	Maatregelen
✓ Nul verkeersslachtoffers in 2050 (doel SPV, erg globaal) ✓ Halvering doden en zwaargewonden 2030 (tov 2020, doelstelling EU) ✓ Eigen tijdpad obv eigen cijfers opstellen	✓ X aantal drukste wegen zijn DV ingericht ✓ X aantal drukste fietspaden zijn DV ingericht ✓ Op X aantal geselecteerde wegen houdt X% van het verkeer zich aan de snelheidslimiet	✓ X km fietspaden voorzien van schuine randen ✓ X km 80-wegen obstakelvrij gemaakt ✓ Afspraken met politie gemaakt over X uren handhaving op snelheid op 50-wegen ✓ X mensen bereikt met campagne ✓ X scholen verkeerslessen met label uitgevoerd

✓Nuchtere bestuurders
✓ Gordeldracht, helmdracht, kinderzitjes
✓ Lichtvoering
✓ Geen telefoon tijdens rijden, niet vermoeid
✓ Veilige voertuigen

→ Zelf data verzamelen & lastiger meetbaar

Wat staat er bij de X?

Hoe hoog moet je je doelen stellen?

- ✓ Daar komt de risico-inventarisatie in beeld!
- ✓ Meten: hoe staat het nu met die doelen? Soort nul-meting
- ✓ Adhv beschikbare geld en inspanningen -> wat is haalbaar?
- ✓ Ambitieus: goed! Maar realistisch: geen symboolpolitiek

Maatregelen

- Wat heb je echt nodig voor nul verkeersslachtoffers in 2050?
- Kijk (nog!) niet naar budget
- Maar wel naar:
  - Aansluiten bij je risicoanalyse
  - Effectiviteit -> Effectiviteitswijzer
  - Inpasbaarheid op je netwerk

Enne… wat kost het?

- Stel het budget vast -> altijd te beperkt
- Dit is dus bewust één van de laatste stappen!

- Budget = politieke keuze -> laat zien wat het oplevert
  - Betere wegen, veiliger gedrag, minder slachtoffers, minder kosten
- Aansluiting bij andere projecten
- Subsidiemogelijkheden provincie en EU (zie site kennisnetwerk)
- Deel kosten met anderen (provincie, rijk, ProRail…)

kennis
netwerk
spv Strategisch Plan Verkeersveiligheid